Kanoon.ir

شما با دانلود این نمونه سوال، کد تخفیف خرید کتاب از سایت کانون بوک دریافت می کنید.

برای دریافت کد جایزه خود، عدد 33 را به سر شماره 90008451 ارسال کنید.

تمرین بیشتر نمونه سوالات امتحانی با کتاب های پرتکرار

همین حالا جایزه خود را دریافت کنید.

kanoonBook.ir

www.kanoon.ir

آزمون فارسی (۳) کلاس دوازدهم آزمون پایانی نیم سال نخست تعداد صفحات: ۵ صفحه	به نام خداوند جان و خرد اداره آموزش و پرورش منطقه ۸ تهران **دبیرستان نمونه دولتی دانشمند**	پایه دوازدهم ریاضی و انسانی تاریخ آزمون ۱۴۰۳/۱۰/۲ زمان آزمون: ۹۰ دقیقه ساعت آزمون: ۸ صبح

«پاسخ های خویش را در پاسخ نامه بنویسید»

الف) قلمرو زبـانـی (۷ نمره)

۱)معادل معنایی واژه های« **شتابنده - بادِگرم – اورنگ – طرح و نقشه**»را در اشعار زیر بیابید.(۱نمره)

- بر سریر سلطنت گل می دهد هرروز بار راستی در سلطنت گل شوکتی دارد عظیم (سلمان ساوجی)
- بید مجنون میوه داد و من همان بی حاصلم چرخ ناهموار شد هموار و من انگاره ام (صائب)
- راستی خاتم فیروزهٔ بواسحاقی خوش درخشید ولی دولت مستعجل بود (حافظ)
- گاهی سموم قهر تو، همدست با خزان گاهی نسیم لطف تو، همراه با صبا (سعدی)

۲)معانی متفاوت واژه «**دستور**»را در ابیات زیر بنویسید. (۵/ نمره)

الف- عشق سلطانی است کاو را حاجت دستور نیست طائران عشق را پروازگه جز طور نیست (خواجوی کرمانی)

ب- گفت جانم از محبّان دور نیست لیک بیرون آمدن دستور نیست (مولوی)

۳)معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.(۵/ نمره)

الف- جهان بر آب نهادست و زنگی بر باد غلام همّت آنم که دل بر او ننهاد (سعدی)

الف- گر فراقت نکُشد جان به وصالت بدهم تو گرو بردی اگر جفت و اگر **طاق** آید (سعدی)

۴)در عبارت زیر«**نادرست های املایی**» را بیابید وشکل درست هرکدام را بنویسید.(۵/ نمره)

«هرکه با بدان نشیند اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متّهم گردد و گر به خراباتی(میخانه)رود به نماز کردن، منصوب شود به خَمرخوردن. خلاف راه ثواب است دارو به گمان خوردن و راه نادیده بی کاروان رفتن.»(گلستان سعدی)

۵) شکل درست واژه های داخل پرانتز را در جای مناسب بگذارید. (۵/ نمره)

بگریست چشم دشمن من بر حدیث من فضل از ..... هست و وفا در ..... نیست (غریب/ قریب) (سعدی)

۶) با توجه به بیت زیر به پرسش ها پاسخ دهید:

«شرح این قصّه، مگر شمع برآرَد به زبان ورنَه پروانه ندارد به سخن پروایی»(حافظ)

الف)یک گروه اسمی با «وابستهٔوابسته»بیابید و با رسم نمودار پیکانی نامگذاری کنید.(۵/ نمره)

ب)معنی واژهٔ«مگر»را بنویسید.(۲۵/ نمره)

ج)درمصراع نخست «مفعول»را بیابید.(۲۵/ نمره)

www.kanoon.ir

۷)در ابیات زیر«**وابسته های وابسته**»را بیابید و نوع هرکدام را ذکر کنید. (۷۵/ نمره)

- زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند

- سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطرهٔ خون چکید و نامش دل شد

۸)موارد حذف و نوع هرکدام را در اشعار زیر مشخص کنید.(۱ نمره)

الف)بد و نیک مردم چو می بگذرند همان بـه که نامت به نیکی برَند (سعدی)

ب)بداندیش توست آن و خونخوار خلق که نفع تو جوید در آزار خلق (سعدی)

۹) نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.(۵/ نمره)

- چو خواهی که نامت بوَد جاودان مکن نام نیک بزرگان نهان (سعدی)

- ملامتـم می کردند که با این تصدیق گران قدر، چرا در ایل مانده ای؟

۱۰)در بیت زیر نشانهٔ«**آن**» بیان گر چه مفهومی است؟(۲۵/ نمره)

«بازآ که در هوایت خاموشی جنونم فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران»

۱۱)در عبارت زیر«**وابستهٔ وابسته**»را مشخص کنید.(۲۵/ نمره)

«وقتی از پاریز به رفسنجان آمدم، به من سفارش شد که سیصد تومان پول تا تهران همراه محصّل خطرناک است!»

۱۲)در بیت زیر، نوع حرف«**را**» چیست؟ (۲۵/ نمره)

-این مدعیان در طلبش بی خبرانند کان را که خبر شد، خبری بازنیامد

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳)در بیت زیر «**استعاره**» را مشخص کنید.(۲۵/ نمره)

در عشق کسی قدم نهد کش جان نیست با جان بودن به عشق در سامان نیست

۱۴)در بیت زیر، مورد مشخص شده بیانگر کدام آرایهٔ ادبی است؟(۲۵/ نمره)

«در دفتر زمانه فتد نامش از **قلم** هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت»

۱۵)یک اثر منثور از«**مولوی**»نام ببرید.(۲۵/ نمره)

۱۶)در عبارت:«و دیدن صحرایی که آواز پَر جبرئیل در زیر غرفهٔ بلند آسمانش به گوش می رسد» قسمت مشخص شده،یادآور اثری از کیست؟(۲۵/ نمره)

۱۷)در کدام بیت آرایهٔ «**اسلوب معادله**» وجود دارد؟(۲۵/)

الف)عشق آمد و دل ز دست ما بُرد تدبیر ز عقل مبتلا بُرد

ب)عشق آمد و گردن خرَد زد دزد آمد و سر ز پاسبان بُرد (امیرخسرو دهلوی)

www-kanoon-ir

۱۸)آرایه های«**حُسن تعلیل**»و«**اسلوب معادله**»را در ابیات زیر مشخص کنید.(۵/ نمره)

الف) نیست پروا تلخکامان را ز تلخی های عشق آب دریا در مَذاق ماهی دریا خوش است (صائب)

ب)نالیدن بلبل ز نوآموزی عشق است هرگز نشنیدیم ز پروانه صدایی (حزین لاهیجی)

۱۹)در عبارت زیر واژه های مشخص شده«**نماد**» چیست؟ (۵/ نمره)

«شاهین تیزبال افق ها بودم؛ زنبوری طفیلی شدم و به کنجی پناه بردم.»

۲۰)در بیت زیر یک آرایهٔ«**ایهام تناسب**»را مشخص کنید و معانی ایهامی آن را بنویسید. (۵/ نمره)

«مرغِ دل باز هوادار کمان ابرویی است ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد» (حافظ)

۲۱)«**حُسن تعلیل**» بیت زیر را توضیح دهید.(۲۵/ نمره)

دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی مردادمه و گاه دی اش نام نهادند

۲۲)عبارت:«از بیم عقرب جرّارهٔ قرن بیستم، ناچار شده به مارغاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد.»با کدام«**مثَـل**» تناسب دارد؟(۲۵/ نمره)

الف)نیشِ عقرب نه از رهِ کین است اقتضای طبیعتش این است (سعدی)

ب)در خَم زلف تو آویخت دل از چاهِ زَنخ(چانه) آه! کز چاه برون آمد و در دام افتاد (حافظ)

۲۳)با توجه به بیت:«آتش است این بانگ نای و نیست باد/ هرکه این آتش ندارد، نیست باد»:

الف)شاعر با واژهٔ «**باد**» چه آرایه ای آفریده است؟(۲۵/ نمره)

ب)مشابه آن آرایه در کدام بیت از ابیات زیر آمده است؟ مشخص کنید. (۲۵/ نمره)

۱/۲۰-هنوز در سر فرهاد شور شیرین است اگرچه رفت به تلخی و جان شیرین داد

۲/۲۰-آدمی در عالم خاکی نمی آید به دست عالمی دیگر بباید ساخت وز نو آدمی

۲۴)در بیت زیر جز آرایهٔ«تضاد» چه آرایهٔ دیگری مشهود است؟(۲۵/ نمره)

«اگرچه تلخ باشد فُرقت یار دراو شیرین بوَد امّید دیدار.»

۲۵)برای جاهای خالی بیت، گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید. (۲۵/ نمره)

گفتی به ..... مهری نشسته ..... بیرون نمی توان کرد ..... به روزگاران

الف)روزگاری – گفتم – حتی ب)روزگاران – بر دل- الّا ج)روزگاری – بر دل - الّا د)روزگاران – گفتم - حتّی

۲۶)بیت زیر را با واژهٔ مناسب کامل کنید.(۲۵/ نمره)

پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند ..... زندگی را زین گونه یادگاران

الف)دفتر ب)دیوار ج)این لوح د)دیوان

www.kanoon.ir

۲۷)بیتی از شعر«در مکتب حقایق»(حافظ)که مفهوم«کمال بخشی عشق»دارد، بنویسید. (۵/ نمره)

....

ج) قلمرو فکری(۸ نمره)

۲۸)پیام و مفهوم بیت:«یکی را به سر برنهد تاج بخت/ یکی را به خاک اندرآرد ز تخت»چیست؟و با کدام بیت تناسب دارد؟(۵/ نمره)

الف)همه عزّی و جلالی، همه علمی و یقینی همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی

ب)همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی همه بیش تو بکاهی، همه کمّی تو فزایی

۲۹)عبارت:«وظیفهٔ روزی به خطای منکَر نبُرد»به کدام صفت پروردگار اشاره دارد؟و با کدام بیت مفهوم مشترک دارد؟(۵/ نمره)

الف)چنان پهن خوانِ کَرَم گسترد که سیمرغ در قاف روزی خورَد

ب)ولیکن خداوند بالا و پست به عِصیان(نافرمانی)درِ رزق بر کس نبست

۳۰)مفهوم مشترک عبارت و بیت زیر چیست؟(۲۵/ نمره)

الف) حیات از عشق می شناس و ممات بی عشق می یاب.

ب)هرکه را عشق نباشد نتوان زنده شمرد وآن که جانش ز محبّت اثری یافت، نمُرد

۳۱)در عبارت:«در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شودکه با خود نباشد وترک خود کند.»نویسنده شرط عاشقی را در چه می داند؟(۲۵/ نمره)

۳۲)کدام پیام از بیت:«نی حریف هرکه از یاری برید/ پرده هایش پرده های ما درید» دریافت **نمی شود**؟(۲۵/ نمره)

الف)رازگشایی و بینش بخشی عشق ب)همدرد ومحرم راز جویی عاشق ج)مبارزطلبی عاشق

۳۳)در بیت زیر، شاعر**«شرافت و سرافرازی»**را در چه می داند؟(۲۵/ نمره)

«جامه ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن بدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است»

۳۴)شاعر در بیت زیر،**«قاضی»** را با چه صفتی معرفی می کند؟(۲۵/ نمره)

«گفت: می باید تو را تا خانهٔ قاضی برم گفت: رو، صبح آی، قاضب نیمه شب بیدار نیست»

۳۵)پیام و مفهوم نهایی بیت زیر را بنویسید. (۲۵/ نمره)

«گفت:آگه نیستی کز سر درافتادت کلاه گفت:در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست»

۳۶)مفهوم و مقصود عبارت:«امپراطوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند، معمولاً از سوءِ هاضمه می میرند» چیست؟(۲۵/ نمره)

۳۷)عبارت:**«به اصل خویش راجع گشت اشیا/ همه یک چیز شد پنهان و پیدا»** با کدام بیت پیام مشترک دارد؟(۲۵/ نمره)

الف) ما به فلک بوده ایم، یار ملَک بوده ایم باز همان جا رویم جمله که آن شهر ماست

ب)گوهر پاک از کجا، عالم خاک از کجا بر چه فرود آمدیت، بار کنید این چه جاست

www-kanoon-ir

۳۸)پیام مشترک ابیات زیر چیست؟(۲۵/. نمره)

الف)روزها گر رفت، گو رو، باک نیست　　تو بمان ای آن که چون تو پاک نیست

ب)کـه باشم من که مانم یا نمانم؟　　تو را خواهم که در عالم بمانی

۳۹)در بیت زیر، چه کسی از دیدگاه خردمندان **«محتـرم»** نیست؟(۲۵/. نمره)

«در پیشگاه اهل خرد نیست محترم　　هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت»

۴۰)**«لزوم داشتن پیر و راهنما»** از کدام بیت دریافت می شود؟ (۲۵/. نمره)

الف)قطع این مرحله بی همرهی خضر مکن　　ظلمات است بترس از خطر گمراهی　　(حافظ)

ب)نه عمر خضر بماند نه مُلک اسکندر　　نزاع بر سر دنیی دون مکن درویش　　(حافظ)

۴۱)عبارت زیر،چه مفهوم و پیامی را تداعی می کند؟ (۲۵/. نمره)

«دیدارها همه بر خاک! و سخن ها همه از خاک!»

۴۲)دراشعار زیر **«واژه ای»** بیابیدکه بیانگر مفهوم عبارت:«درختش،غارش،کوهش،هرصخرهٔسنگ وسنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد»باشد.(۲۵/. نمره)

- غنچه کمربسته که ما بنده ایم　　گل همه تن جان که به تو زنده ایم

- پردهٔ سوسن که مصابیح توست　　جمله زبان از پی تسبیح توست　　(نظامی)

۴۳)با توجه به بیت زیر، شاعر چه صفتی را برای خویش برمی شمرد؟ (۲۵/. نمره)

- با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است　　ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت

- معنی روان عبارت ها و بیت های زیر را به نثری ساده و شیوا بنویسید:

۴۴)کارِ طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد.　　(۲۵/. نمره)

۴۵)یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.　　(۵/. نمره)

۴۶) همهٔ چشم ها به او بود که چراغ علم و فلسفه و کلام را روشن نگاه دارد.　　(۵/. نمره)

۴۷)　از سیم به سر یکی کله خود　　زآهن به میان یکی کمربند　　(۵/. نمره)

۴۸)سینه خواهم شرحه شرحه از فراق　　تا بگویم شرح درد اشتیاق　　(۵/. نمره)

۴۹)آن کسی را که در این مُلک سلیمان کردیم　　ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است　　(۵/. نمره)

۵۰)فرّاش بادصبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد، و دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد.　　(۷۵/. نمره)

«سایه پرورد مهر بخشایشگر بخشنده باشید! - مصدقی»